

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
1.2. Facultatea	FACULTATEA DE LITERE, ISTORIE ȘI TEOLOGIE
1.3. Departamentul	DEPARTAMENTUL DE STUDII ROMÂNEȘTI
1.4. Domeniul de studii	FILOLOGIE
1.5. Ciclul de studii	MASTERAT
1.6. Programul de studii / calificarea*	TENDINȚE ACTUALE ÎN STUDIUL LIMBII ROMÂNE/ conform COR: Profesor în învățământul gimnazial – 233002; Profesor în învățământul liceal și postliceal – 233001; Filolog – 264301; Referent literar – 264304; Secretar literar – 264305; Traducător – 264306; Revizor lingvist – 264309; Cercetător în lingvistică – 264312; Cercetător în filologie – 264314

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	PALEOGRAFIE ROMÂNEASCĂ						
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. dr. George Bogdan Țăra						
2.3. Titularul activităților de seminar	Conf. dr. George Bogdan Țăra						
2.4. Anul de studii	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Ob.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	14	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp*					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate/pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Examinări					13
Tutorat					
Examinări					
Alte activități ...					
3.7. Total ore studiu individual	133				
3.8. Total ore pe semestru	175				
3.9. Număr de credite	7				

4. Precondiții (acolo unde e cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde e cazul)

5.1. de desfășurarea a cursului	• Sală de curs.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sală de curs. Materiale fotocopyate.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii și al comunicării; - Descrierea sincronică și diacronică a fenomenelor lingvistice, specifice limbii române; - Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar din perspectiva inter- și multiculturalității; - Descrierea și utilizarea sistemului fonetic, gramatical și lexical al limbii române în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală; - Dobândirea deprinderilor de citire și descifrare a textelor chirilice tipărite sau rămase în manuscris, precum și a celor scrise cu alfabet latin și cu ortografie etimologizantă, în vederea prelucrării corecte, din punct de vedere biblioteconomic, a documentelor din această categorie și, eventual, pentru elaborarea unor ediții critice.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română; - Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a unor sarcini profesionale cu grad ridicat de complexitate, în condiții de autonomie decizională, cu respectarea riguroasă a deontologiei profesionale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Conștientizarea existenței universalilor limbii, cunoașterea componentelor unui sistem lingvistic, conștientizarea modului cum un sistem lingvistic este pus în uz, cunoașterea funcțiilor limbajului, însușirea unor teorii fundamentale ale limbii, aplicarea unor metode consacrate în cercetarea lingvistică, familiarizarea cu principalele direcții de dezvoltare a lingvisticii.
7.2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Aprofundarea noilor perspective și analiza critică a problemelor privitoare la formarea limbii și a poporului român, precum și a relației dintre limba română și limbile populațiilor conlocuitoare și învecinate. - Realizarea unei priviri sintetice asupra formării și evoluției limbii române de la transformarea latinei orientale în limbă romanică, dezvoltată mai bine de un mileniu,

	<p>într-un mediu lingvistic și cultural neromanic, până la crearea limbii române moderne prin apropierea de latina clasică și de limbile romanice occidentale.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formarea unei imagini privitoare la periodizarea și structura stilistică a limbii literare, evoluția normelor și a lexicului variantei cultivate a limbii române de la origini până în prezent. • Crearea de specialiști capabili să elaboreze prin cercetări aprofundate, de tip monografic, studii referitoare la evoluția culturii române scrise și a limbii române literare, pe baza studierii textelor din secolele XVI-XIX..
--	--

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
Paleografia: origini, primii paleografi	Prelegere Interactiv	Cursurile sunt corelate cu seminarele și urmăresc să furnizeze informații de tip descriptiv, despre diferitele tipuri de scriere. Transmiterea cursului are la bază notele de curs ale titularului.
Alfabet și sisteme de scrieri	Prelegere Interactiv	Cursurile sunt corelate cu seminarele și urmăresc să furnizeze informații de tip descriptiv, despre diferitele tipuri de scriere. Transmiterea cursului are la bază notele de curs ale titularului.
Tipuri de scriere cu alfabet latin în antichitate și în evul mediu	Prelegere Interactiv	Cursurile sunt corelate cu seminarele și urmăresc să furnizeze informații de tip descriptiv, despre diferitele tipuri de scriere. Transmiterea cursului are la bază notele de curs ale titularului.
Scrierea cu alfabet chirilic, scurt istoric	Prelegere Interactiv	Cursurile sunt corelate cu seminarele și urmăresc să furnizeze informații de tip descriptiv, despre diferitele tipuri de scriere. Transmiterea cursului are la bază notele de curs ale titularului.
Alfabetul chirilic folosit de români.	Prelegere Interactiv	Cursurile sunt corelate cu seminarele și urmăresc să furnizeze informații de tip descriptiv, despre diferitele tipuri de scriere. Transmiterea cursului are la bază notele de curs ale titularului.
Probleme privind interpretarea valorii fonetice a unor slove	Prelegere Interactiv	Cursurile sunt corelate cu seminarele și urmăresc să furnizeze informații de tip descriptiv, despre diferitele tipuri de scriere. Transmiterea cursului are la bază notele de curs ale titularului.
Scrierea limbii române cu	Prelegere	Cursurile sunt corelate cu seminarele și

alfabet latin (din sec. XVI până la 1880)	Interactiv	urmăresc să furnizeze informații de tip descriptiv, despre diferitele tipuri de scriere. Transmiterea cursului are la bază notele de curs ale titularului.
Sisteme ortografice etimologizante, create de S. Micu, Gh. Șincai, Petru Maior, T. Cipariu	Prelegere Interactiv	Cursurile sunt corelate cu seminarele și urmăresc să furnizeze informații de tip descriptiv, despre diferitele tipuri de scriere. Transmiterea cursului are la bază notele de curs ale titularului.

Bibliografie

Andreescu, Constantin I., *Manual de paleografie latină*, București-Iași, 1939.

Avram, Andrei, *Contribuții la interpretarea grafiei chirilice a primelor texte românești*. Extras din „Studii și cercetări lingvistice”, IV, (1964), fasc. 1-5, București, 1964.

Bărbulescu, Ilie, *Fonetica alfabetului chirilic în textele române din veacul XVI și XVII...*, București, 1904.

Bischoff, Bernhard, *Paléographie de l'Antiquité Romaine et du Moyen Âge Occidental*, Paris, Picard, 1985.

Coșeriu, Eugen, *Limba română în fața Occidentului* Cluj-Napoca, Dacia, 1994.

Flocon, Albert, *Universul cărților, Studiu istoric de la origini până la sfârșitul secolului al XVIII-lea*, trad. Radu Berceanu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1976.

Gafton, Al., *Introducere în paleografie*, Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2005.

Gheție, I., Mareș, Al., *De când se scrie românește*, București, Univers Enciclopedic, 2001.

Goff, Jacques le, *Civilizația occidentului medieval*, București, Ed. Științifică, 1970.

Reynolds, L.D. și Wilson N.G., *D'Homère à Erasme. La transmission des classiques grecs et latins*, Paris, Editions du CNRS, 1986.

Vărtosu, Emil, *Paleografia româno-chirilică*, București, EȘ, 1968.

8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Comunicare orală vs. comunicare scrisă	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de titularul seminarului.
Scrierea cu capitale. Cursivele romane	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de

		titularul seminarului.
Uncialele. Semiuncialele	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de titularul seminarului.
Scrierea irlandeză și anglo-saxonă. Scrierea beneventină	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de titularul seminarului.
Scrierea carolină. Scrierea gotică	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de titularul seminarului.
Cele mai importante scrieri românești din sec. al XVI-lea	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de titularul seminarului.
Monumente ale culturii române scrise din sec. al XVII-lea și al XVIII-lea	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de titularul seminarului.
Exerciții de citire și transcriere interpretativă a unor texte reprezentative din scrieri tipărite	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de titularul seminarului.
Exerciții de citire și transcriere interpretativă din texte păstrate în manuscris	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de titularul seminarului.
Texte românești scrise cu alfabet latin până la 1779	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de titularul seminarului.
Exerciții de citire și transcriere interpretativă a unor texte tipărite cu alfabet latin de S. Micu, Gh. Șincai și Petru Maior	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de titularul seminarului.
Exerciții de citire și transcriere a unor texte	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele

scrise cu sistemul ortografic elaborat de Timotei Cipariu		vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de titularul seminarului.
Exerciții de citire și transcriere a unor texte scrise cu alfabet de tranziție	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de titularul seminarului.
Exerciții de citire și transcriere a unor texte în care s-au utilizat sisteme ortografice bazate pe principiul fonetico-fonologic	Prelegere Interactiv	Activitatea de seminar are în centru lucrul practic cu textele vechi sub formă de facsimile furnizate la fiecare oră de titularul seminarului.
<p>Bibliografie</p> <p>Cipariu, Timotei, <i>Gramatica limbii române. Partea I. Analitică</i>, cap. II, <i>Grafică</i>, Ediție îngrijită de Carmen-Gabriela Pamfil, Introducere de Mioara Avram, București, EA, 1992, p. 139-150.</p> <p>Maior, Petru, <i>Orthographia romana sive latino-valachica una cum clavi</i>, Buda, 1819.</p> <p>Micu, Samuil, <i>Carte de rogacioni pentru evlavia homului chrestin</i>, Viena, 1779.</p> <p>Micu, Samuil, Șincai, Gheorghe, <i>Elementa linguae daco-romanae sive valachicae</i>, Studiu introductiv, traducerea textelor și note de Mircea Zdrengea, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1980.</p> <p>Noad, Timothy și Seligman, Patricia, <i>Guide pratique des lettres enluminées</i>, Paris, Larousse, 2004.</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Aplicarea cunoștințelor de paleografie și de cultură românească veche în activitatea de cadru didactic, de editor sau de bibliotecar, prin dobândirea unor competențe speciale.

10. Evaluare*

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4 Curs	Conținut adecvat	Probă scrisă teoretică din materia cursului:	3 p
	Elaborare adecvată		
10.5. Seminar/laborator	Conținut adecvat	Probă scrisă practică din materia de seminar: transliterare/transcriere interpretativă.	6 p

	Prezentare adecvată		
10.6. Standard minim de performanță:			
<ul style="list-style-type: none"> cunoștințe medii de recunoaștere a tipurilor de scris și de plasare corectă a lor în epocă cunoștințe medii privind normele care stau la baza sistemelor de scris în limba română 			

Data completării
16.09.20167

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Semnătura directorului de departament

